

Helsinki

**Helsingin linna teenuste
võrdõiguslikkuse ja võrdse
kohtlemise kava 2026–2029**

Helsingi linn on koostanud kava, kuidas tagada, et linna teenused sobiksid kõigile ja et kõiki kliente koheldaks võrdselt hästi. Selle kava nimetus on Helsingi linna teenuste võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise kava aastateks 2026–2029.

Lugege, miks ja kuidas see kava sündis, milline see kava on ning kuidas saate ise Helsingi asjade käiku jälgida ja neile mõju avaldada.

Sisukord

Helsingis on palju erinevaid inimesi	4
Linn peab edendama võrdõiguslikkust ja võrdset kohtlemist	5
Helsingi linn uuris, kuidas tuleks teenuseid arendada	6
Kava prioriteetid ja peamised meetmed	7
Helsingi edendab inimeste võrdset kohtlemist ja soolist võrdõiguslikkust	9
Suurendatakse linna töötajate teadmisi ja arusaama inimeste mitmekesisusest ja võrdsest kohtlemisest.....	10
Helsingi teenuseid arendatakse nii, et need sobiksid igat liiki klientidele	11
Diskrimineerimist, rassismi ja ahistamist ennetatakse ja vähendatakse.....	14
Kuidas jälgitakse, kas olukord muutub?.....	15
Kust saada lisateavet?	16
Kuidas saate ise mõju avaldada?.....	16

Helsingis on palju erinevaid inimesi

Helsingis on palju elanikke, umbes 700 000, ja linn peab neile kõigile sobima.

Helsingis elab mitmesuguseid inimesi. Siin on lapsi, noori, täiskasvanuid ja eakaid. Mõned on sündinud Helsingis, kuid paljud on pärit mujalt Soomest või mõnest teisest riigist.

Elanikel on erinevad omadused ja elusituatsioonid. Neil on erinevad seksuaalsed sättumused ja nad on erinevast soost. Nad räägivad erinevaid keeli ja järgivad erinevaid usundeid. Paljudel on erinevaid haigusi või puudeid.

Võrdõiguslikkus ja võrdne kohtlemine tähendab, et kõik inimesed on Helsingis teretulnud ja võrdsed. Linna teenused peavad kõigile sobima. Teenuste hulka kuuluvad näiteks tervishoiu- ja raviteenused, koolid ja pereteenused, raamatukogud ja ühistransport, samuti see, millist linna kavandatakse ja ehitatakse.

Kui linn on kavandatud nii, et selle teenused sobivad kõigile, tekib elanikel tunne, et nad kuuluvad sinna. Helsingi tahab olla just selline linn. Helsingi otsustajad ja töötajad peavad tagama, et kõiki elanikke koheldaks võrdselt, kui nad kasutavad linna teenuseid

Seetõttu on Helsingi koostanud võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise kava. Kava kehtib aastatel 2026–2029.

Linn peab edendama võrdõiguslikkust ja võrdset kohtlemist

Võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise kava aluseks on Soome seadused ning Helsingi strateegia ja väärtused.

Soome seadused sätestavad, et kedagi ei tohi diskrimineerida. Inimesi ei tohi diskrimineerida näiteks vanuse, soo, keele, päritolu, seksuaalse sättumuse ega puude tõttu. Ka Helsingi linn peab seaduse järgi ennetama diskrimineerimist ja edendama kõikide inimeste võrdselt head kohtlemist.

Helsingi linn soovib tagada, et kõik saaksid Helsingis elada head ja turvalist elu. Igaüks võib olla selline, nagu ta on. Need teemad on kirjas linna strateegias. Strateegia on oluline dokument, mis suunab linna tegevust ja otsuseid. Selles kirjeldatakse Helsingi väärtusi ja põhimõtteid. Nendeks on võrdõiguslikkus, võrdne kohtlemine ja inimõiguste edendamine.

Mida see praktikas tähendab? Kõik Helsingi linna töötajad peavad arvestama sellega, et helsinglased on erinevad ja neil on erinevad vajadused. Töötajad peavad kõiki ühtviisi hästi ja austusega kohtlema. Igaühel on linna teenuste kasutamisel õigus heale kohtlemisele. Kedagi ei tohi panna teistest halvemasse olukorda. Kõigil peab olema juurdepääs linna teenustele; näiteks ratastooli kasutamine ei tohi seda takistada.

Helsingi linn uuris, kuidas tuleks teenuseid arendada

Võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise kava põhineb uuringutel, aruannetel, intervjuudel ja elanike arvamustel.

Helsingi linn uuris aastatel 2024 ja 2025, kuidas tuleks teenuseid arendada, et tagada kõigi klientide võrdõiguslik ja võrdne kohtlemine. Selle kohta küsiti näiteks linna elanikelt, töötajatelt ja erinevatelt organisatsioonidelt. Nii saadi olulist teavet võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise kava koostamiseks.

Kava koostajad tutvusid ka erinevate uuringute ja aruannetega ning tagasisidega, mida linn on oma tegevuse kohta saanud. Kavas on määratletud erinevad prioriteedid.

Prioriteet on valdkond, millele linn pöörab erilist tähelepanu.

Kava prioriteetidid ja peamised meetmed

Helsingi võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise kavas on neli prioriteeti, mis hõlmavad kogu linna.

Helsingi linn peab

- võtma kasutusele juhtimis- ja tegevusviisid, mis edendavad kõige paremini inimeste võrdset kohtlemist ja soolist võrdõiguslikkust linna teenuste osutamisel;
- suurendama linna töötajate teadmisi ja arusaama inimeste mitmekesisusest;
- arendama linna teenuseid praegusest võrdõiguslikumaks;
- vähendama diskrimineerimist, rassismi ja ahistamist.

Need küsimused puudutavad kõiki Helsingi tegevusvaldkondi ja linna äriettevõtteid. Helsingi linna tegevusvaldkonnad on: haridus ja kasvatus, linnakeskkond, sotsiaal-, tervishoiu- ja päästeteenistus ning kultuur ja vaba aeg.

Äriettevõtted on näiteks tööhõiveteenused ja Palvelukeskus Helsinki, mis pakub muu hulgas koristamis-, toitlustus- ja heaoluteenuseid. Helsingil on ka linnakantselei. See on amet, mis näiteks koostab erinevaid otsuseid ja plaane. See kehtib ka võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise kava kohta.

Helsingi linn on suur organisatsioon, millel on erinevad tegevusvaldkonnad ja mitmesugused teenused. Võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise kavas kirjeldatakse, millised on kogu linna eesmärgid seoses inimeste võrdse kohtlemise ja soolise võrdõiguslikkuse edendamisega.

Kavas on välja toodud ka peamised meetmed, mille abil on võimalik neid eesmäärke saavutada. Iga tegevusvaldkonna ja teenuse raames tuleb täpsustada, kuidas kava eesmärgid ja meetmed mõjutavad tegevust praktikas. Lugege lähemalt kava prioriteetidest ja nende elluviimisest. Prioriteetidid ei ole esitatud tähtsuse järjekorras, vaid need on kõik võrdselt olulised.

Helsingi edendab inimeste võrdset kohtlemist ja soolist võrdõiguslikkust

Iga Helsingi linna asutuse töötaja peab välja töötama tegevusviisid, mis edendavad inimeste võrdset kohtlemist ja soolist võrdõiguslikkust.

Linna asutuste all peetakse silmas erinevaid tegevusvaldkondi, äriettevõtteid ja linnakantseleid.

Asutusel peab olema oma tegevusmudel ehk selged reeglid ja plaanid oma tegevuse kohta.

Iga töötaja esindab oma töös alati linna. Seetõttu peavad töötajad teadma, kuidas erinevate inimestega kõige paremini suhelda. Juhid peavad näitama eeskujut, kuidas kohelda kõiki inimesi võrdselt ja austusega.

Linna asutused peavad alati eelnevalt välja selgitama, millist mõju võivad nende otsused avaldada erinevate inimeste elule.

Suurendatakse linna töötajate teadmisi ja arusaama inimeste mitmekesisusest ja võrdsest kohtlemisest

See teave aitab vältida diskrimineerimist ja pakkuda teenuseid, kus kõiki inimesi koheldakse võrdselt.

Helsingi linna töötajad peavad mõistma:

- kui erinevaid inimesi linnas elab;
- mis on inimeste võrdne kohtlemine ja kuidas seda edendada;
- kuidas saab edendada soolist võrdõiguslikkust;
- mis on inimõigused ja kuidas tagada, et need saaksid teoks.

Töötajad peavad saama nendes küsimustes rohkem teavet ja koolitust. Koolitus on eriti oluline neile, kes tegelevad klienditeenindusega, st puutuvad oma töös kokku erinevate inimestega. Teave ja koolitus peavad käsitlema ka neid inimesi, kelle ebavõrdne olukord ei paista statistikas ega uuringutes kergesti välja. Sageli on tegemist väikese arvu inimestega.

Näiteks vastavad küsitlusele sageli vaid vähesed inimesed, kellel on mingi puue või kelle sugu ei ole mees ega naine, vaid muu. Kui sellise rühma esindajaid on vastajate seas väga vähe, siis ei saa neid ega nende vastuseid reeglina statistikas arvesse võtta. Seetõttu on oht, et nende arvamused ei tule esile ja seetõttu ei saa nad asjade käigule sama hästi mõju avaldada kui need inimesed, keda on rohkem. Igaühel on õigus end kuuldavaks teha.

Helsingi teenuseid arendatakse nii, et need sobiksid igat liiki klientidele

Erinevatel inimestel on erinevad vajadused, ja Helsingi peab suutma teenindada kõiki kliente võrdselt hästi.

Linna teenuste osutamisel tuleb pöörata erilist tähelepanu klientidele, kellel on oht mitmeseks diskrimineerimiseks või kes on eriti haavatavas olukorras.

Mitmene diskrimineerimine tähendab, et inimest koheldakse halvasti mitme erineva põhjuse tõttu, näiteks vanuse, päritolu või puude tõttu. Inimene võib olla haavatavas olukorras näiteks puude või oma olukorra tõttu. Näiteks võib puudega inimesel olla raske saada teavet teenuste kohta ja oma õigusi kaitsta. Varjupaigataotleja võib olla haavatavas olukorras, kui ta viibib Soomes, kuid ei tunne Soome seadusi ja eeskirju ega oska soome keelt.

Puudega inimesel on õigus saada Helsingi teenuste raames mõistlikke kohandusi, kui ta neid vajab. Mõistlik kohandus võib näiteks tähendada seda, et puudega inimesele korraldataks takistusteta ruum. See võib tähendada ka inimese õigust kasutada tõlki, kui ta vajab tõlki oma puude tõttu.

Linn võib positiivse erikohtlemise abil aidata kaasa erinevate inimeste teenustele juurdepääsule.

Positiivne erikohtlemine tähendab, et inimest või inimrühma koheldakse teistest erinevalt, kuna sellest on kasu. Positiivne erikohtlemine on näiteks see, et sisserrändaja taustaga tüdrukutel ja naistel on Helsingi ujulates eraldi ujumisajad.

Helsingi teenused on võrdsemad, kui kõik Helsingi elanikud saavad kaasa rääkida, kuidas linna ja selle teenuseid arendada. Helsingi elanikud saavad näiteks vastata linna küsitlustele ja osaleda linna tegevuses. Lisateavet osalemise kohta leiate käesoleva teksti lõpust. Helsingi eesmärk on, et erinevad elanikud osaleksid linna arendamisel.

Teenuste arendamisel võetakse arvesse ka digitaalteenuste võrdset kättesaadavust. Digitaalsed teenused muudavad paljude inimeste elu lihtsamaks. Mõnedel inimestel on aga raske internetti pääseda või nutitelefoni, tahvelarvutit või arvutit ja erinevaid elektroonilisi teenuseid kasutada.

Linnal on oluline tagada, et teenust oleks võimalik saada mitmel viisil ja et klient saaks valida endale sobiva viisi. Ta võib näiteks helistada või külastada linna teeninduspunkti, kui soovib mõnda asja ajada.

Teave Helsingi linna asutuste ligipääsetavuse kohta on kättesaadav veebis teenuste kaardi (Palvelukartta) lehekülgedel. Takistusteta juurdepääs tähendab, et ruum sobib kõigile. Näiteks on arvesse võetud ratastooli kasutajaid. Võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise kava kohaselt märgitakse kõigi Helsingi linna asutuste ajakohased ligipääsetavuse andmed veebiteenuse juurde.

Diskrimineerimist, rassismi ja ahistamist ennetatakse ja vähendatakse

Helsingi linnal on juba olemas tegevusmudelid, mille abil on võimalik märgata ja vähendada diskrimineerimist, rassismi, seksuaalset ja muud ahistamist. Neid mudeleid vaadatakse nüüd läbi ja hinnatakse, kas need on head. Vajaduse korral töötatakse välja uued tegevusmudelid.

Samuti on oluline töötada välja vahendid, millega seksuaalset ahistamist märgata ja tõkestada. Linn peab ka laiendama teavitustegevust, milles käsitletakse positiivsel viisil linna mitmekesiseid elanikke ning edendatakse inimeste võrdset kohtlemist ja võrdõiguslikkust. See teave on nähtav linnaruumis, Helsingi teeninduspunktides ja linna teabekanalites.

Kuidas jälgitakse, kas olukord muutub?

Vastavalt Helsingi teenuste võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise kavale aastateks 2026–2029 peab iga linna ametnik seega mõtlema, kuidas ta praegu erinevaid inimesi kohtleb ja mida ta saaks paremini teha.

Eri asutused peavad kirja panema, milliseid muudatusi nad oma tegevuses teevad ja kuidas neil õnnestub parandada inimeste võrdset kohtlemist Helsingi teenuste osutamisel. Asutused peavad sellest ka aru andma ehk Helsingi linnavalitsusele teatama. Linnavalitsus arutab aastatel 2026–2029 kaks korda, mida asutused on teinud ja kui hästi see neil on õnnestunud. Linnavalitsus juhib Helsingi majandust, haldust ja tegevust. Ka Helsingi linnakantselei jälgib, et teenuste võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise kava tooks kaasa muutusi.

Kust saada lisateavet?

- Kui soovite rohkem teavet Helsingi linna teenuste kohta, [tutvuge veebilehega „Helsinki lihtsas keeles“](#).
- [Helsingi teenuste kaart veebis](#).
- Helsingi linna võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise kava aastateks 2026–2029 on veebis kättesaadav pikema versioonina soome keeles. [Tutvuge kavaga](#).

Kuidas saate ise mõju avaldada?

- [Helsingi linna veebilehel „Osale ja mõjuta“](#) on teavet selle kohta, kuidas saate mõjutada linna arengut.
- Helsingis on palju nõukogusid ja nõuandekogusid, kellega võite ühendust võtta, kui soovite midagi küsida või asjade käiku mõjutada. Tutvuge näiteks järgmistega (leheküljed ei ole lihtsustatud keeles):
 - o [Noorte nõukogu](#)
 - o [Võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise nõuandekogu](#)
 - o [Puudega inimeste nõukogu](#)
 - o [Eakate nõukogu](#)
 - o [Vaadake kõiki Helsingi nõukogusid ja nõuandekogusid](#)

